

อุปกรณ์ช่วยในการตอนกิ่งแบบควั่นกิ่ง

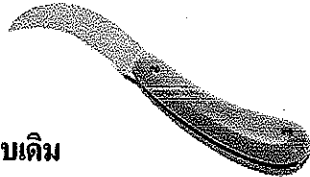
การตอนเป็นวิธีการขยายพันธุ์พืชอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้กิ่งหรือต้นพืชเกิดรากขณะติดอยู่กับต้นแม่ เมื่อตัดไปปลูกจะได้ต้นพืชใหม่ที่มีลักษณะทางสายพันธุ์เหมือนต้นแม่ทุกประการ กิ่งที่ใช้ต้องเป็นกิ่งเพศลาค (กิ่งกิ่งอ่อน กิ่งแก่) ที่มีความสมบูรณ์ปราศจากการทำลายของโรคและแมลง

วิธีการตอนทำได้หลายแบบเช่น แบบการปลาดกิ่ง แบบการกรีดกิ่ง แต่แบบที่นิยมโดยทั่วไปคือการควั่นกิ่ง การควั่นกิ่งเป็นการทำแผลที่นิยมและใช้กันมานาน สามารถใช้กับพืชหลายชนิด เช่น มะนาว ส้ม ฝรั่ง และไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ วิธีนี้เหมาะสำหรับพืชที่ลอกเปลือกไม้ออกได้ง่าย

อุปกรณ์ที่ใช้ในการควั่นกิ่งแบบนี้ส่วนใหญ่จะใช้มีดควั่นกิ่ง ซึ่งหากไม่มีความชำนาญจะใช้นาน และเป็นอุปสรรคในการตอนกิ่ง ต้องใช้เวลานานในการควั่นกิ่งที่จะตอนกว่าจะรอบกิ่ง ควั่นแล้วรอยควั่นไม่ตรงกันบ้าง ควั่นแล้วไม่ถึงเนื้อ ไม้บ้าง จึงได้คิดค้นอุปกรณ์ที่สามารถประหยัดเวลา และทำงานได้สะดวก โดยได้แนวคิดจากอุปกรณ์ควั่นต้นยาง เพื่อให้แตกกิ่ง สร้างทรงพุ่ม จึงได้มีการประยุกต์

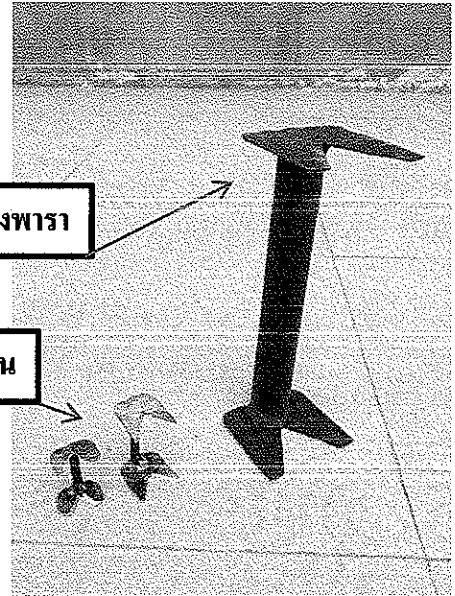
ใช้อุปกรณ์ที่ใช้ในการควั่นต้นยางพาราเพื่อใช้ในการสร้างทรงพุ่มยางพารานำมาดัดแปลงให้มีขนาดเล็กลง เพื่อที่จะนำมาใช้กับกิ่งที่มีขนาดเล็กได้ และประหยัดเวลาให้การตอนกิ่ง โดยมีวิธีการดังนี้

มีดตอนกิ่งแบบเดิม

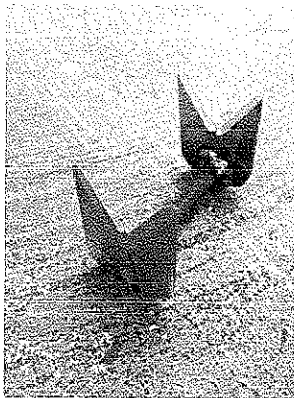
อุปกรณ์ควั่นต้นยางพารา

อุปกรณ์ควั่นกิ่งตอน

วิธีการทำอุปกรณ์ควั่นกิ่งตอน

1. ด้ามทำด้วยเหล็กแท่ง ยาวขนาดเท่ากันเส้นรอบวงของกิ่งที่ต้องการตอน
2. ใบเหล็กควั่นกิ่ง ใช้เหล็กแผ่นหนาประมาณ 1-2 มม. บากตรงกลางเป็นสามเหลี่ยม ถับบริเวณรอยบากให้คม
3. เชื่อมติดกันดังภาพ

วิธีการใช้อุปกรณ์ควั่นกิ่งตอน

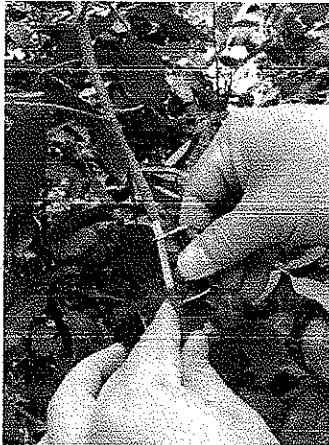
1. ทำการควั่นกิ่งตอน โดยกดอุปกรณ์ควั่นตอนกิ่งบนบริเวณที่ต้องการให้ลึกถึงเนื้อไม้ แล้วหมุนรอบกิ่ง

2. ลอกเปลือกออก โดยลอกจากด้านบนลงมาด้านล่างเบา ๆ เพราะด้านบนเป็นส่วนที่ให้กำเนิดราก ถ้าหากข้การออกรากอาจจะไม่ดีเท่าที่ควร

3. ชูคเชื่อเจริญ โดยชูคส่วนที่เป็นเมือกที่ติดบนเนื้อไม้บริเวณรอยควั่นออกให้หมด

4. ทำการหุ้มกิ่งตอน เมื่อตอนกิ่งไปได้ประมาณ 30 - 45 วัน กิ่งตอนก็จะเริ่มออกรากและแทงผ่านวัสดุที่หุ้มภายในออกมาจนรากมีมากพอ เป็นสีน้ำตาล และปลายรากมีสีขาว จึงตัดกิ่งตอนไปชำ

จากการทดสอบ สามารถควั่นกิ่งตอนได้รวดเร็วและสะดวกกว่าใช้มีดปกติ 3-4 เท่าตัว จึงได้นำเสนอเรื่องนี้เป็น KM ของสำนักงาน เพื่อเป็นวิทยาทานสำหรับผู้ที่มีปัญหาในการตอนกิ่งต้นไม้ การควั่นกิ่งตอนจะไม่ใช้ปัญหาอีกต่อไปแล้ว เมื่อหันมาใช้อุปกรณ์ควั่นกิ่งตอนของ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดขอนแก่น ในราคาต้นทุนการผลิตเพียง 30 บาทต่อชิ้น

เรื่อง นายชัยศรี โชติรุ่งโรจน์
เรียบเรียง / ภาพ นายไพโร สุตจิตร